

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของ สถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครศรีธรรมราช

Creative Leadership of Administrators Affecting the Effectiveness of Educational Institutions under Local Administrative Organizations in Nakhon Si Thammarat Province

ธัญชนก เทพไชย¹, อรรครา ธรรมาธิกุล², วีระยุทธ ชาทะกาญจน์³

^{1,2,3}มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช, นครศรีธรรมราช, ประเทศไทย

Thanchanok Theppachai¹, Akkara Thammatikul², Weerayut Chatakan³
^{1,2,3}Nakhon Si Thammarat Rajabhat University, Nakhon Si Thammarat, Thailand

✉: 6455701023@nstru.ac.th
(Author Corresponding Email)

Received: 15 April 2025; Revised: 03 May 2025; Accepted: 13 May 2025
© The Author(s) 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษาประสิทธิผลของโรงเรียน ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา และศึกษาแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครศรีธรรมราช กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ ได้แก่ ครู จำนวน 261 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ ซึ่งผลการวิจัย พบว่า 1. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก พบว่า ด้านความไว้วางใจ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด และ ด้านการมีความยืดหยุ่น มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด 2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลประสิทธิผล ของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยรวมอยู่ในระดับมาก พบว่า ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด และ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด 3. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวมมีความสัมพันธ์ ในระดับสูงมาก โดยตัวแปร ที่มีความสัมพันธ์สูงสุด คือ ด้านการมีความยืดหยุ่น มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ .881 4. แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา พบว่า ผู้บริหารต้องมองภาพรวมขององค์กรได้อย่างชัดเจน เข้าใจงานทุกงานในโรงเรียน เป็นผู้นำที่เห็นคุณค่าเล็ก ๆ น้อยๆ จากการทำงานของครู ซึ่งก่อให้เกิดประโยชน์แก่นักเรียนและองค์กร โดยต้องอาศัยประสบการณ์ด้านการบริหารพอสมควร นอกจากนี้ควรมีเครือข่ายเพื่อการสนับสนุนองค์กร ทั้งทางตรงทางอ้อม ต้องเป็นผู้นำที่มีการวางแผนที่ดี มองทิศทางการบริหารงานในอนาคตได้ชัดเจน มีเป้าหมายที่เด่นชัด

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์, ประสิทธิภาพของสถานศึกษา, องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

Abstract

This research aimed to study the creative leadership of school administrators, the effectiveness of schools, the relationship between the creative leadership of school administrators and the effectiveness of schools, and the development strategies for the creative leadership of school administrators that impact the effectiveness of schools under the local administrative organizations in Nakhon Si Thammarat Province. The sample group consisted of 261 teachers. Data were analyzed using statistics such as percentages, mean, standard deviation, and multiple regression analysis. The findings were as follows: 1. The overall level of creative leadership of school administrators was found to be high. Among the dimensions, trust had the highest mean, while flexibility had the lowest mean. 2. The analysis of the effectiveness of schools under local administrative organizations showed an overall high level. The highest mean was found in the ability to adapt and develop the school, while the lowest mean was in students' academic achievement. 3. The creative leadership of school administrators significantly influenced the effectiveness of schools under local administrative organizations in Nakhon Si Thammarat Province. The overall relationship was very high, with the highest correlation coefficient found in flexibility, at .881. 4. The development strategies for creative leadership impacting school effectiveness indicated that school administrators need to have a clear vision of the entire organization, understand every aspect of the school's work, and value small achievements made by teachers, which contribute to student and organizational benefits. Adequate management experience is necessary. Additionally, administrators should build networks for organizational support, both directly and indirectly. They must be leaders who plan effectively, have a clear vision for future management, and set clear goals.

Keywords: Creative leadership, school effectiveness, local administrative organizations

1. บทนำ

ประเทศไทยมีเป้าหมายการพัฒนาประเทศตามแนวทางนโยบายแห่งรัฐสอดคล้องกับการพัฒนาที่แท้จริง กล่าวคือ มุ่งพัฒนาประเทศให้มีความมั่นคงและยั่งยืนและในการจัดการศึกษาที่มีหลากหลายรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นการศึกษาในระดับใด แต่ละรูปแบบพัฒนาขึ้นจากองค์ประกอบต่างๆ ที่เกี่ยวข้องตั้งแต่สภาพทางเศรษฐกิจ สังคม ตลอดจนถึงการเมืองของประเทศนั้นๆ และมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา จึงต้องมีการปฏิรูปการศึกษาทั้งระบบอย่างเร่งด่วน เพื่อสนองตอบต่อความต้องการกำลังคนรุ่นใหม่ที่มีคุณภาพเหมาะสมกับการพัฒนาประเทศในโลกยุคดิจิทัลและการสื่อสารที่ไร้พรมแดน (พิระพงษ์ สิทธิอมร, 2561) การพัฒนาการศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติ การศึกษาเป็นปัจจัยในการสร้างและพัฒนาความรู้ความคิดความประพฤติและคุณธรรมของบุคคล สังคมใดจัดการศึกษาแก่ประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สังคมนั้นก็จะมีพลเมืองที่มีคุณภาพซึ่งจะสามารถธำรงรักษาความเจริญของประเทศชาติไว้พัฒนาให้ก้าวหน้าต่อไปอย่างตลอดและต่อเนื่อง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2562)

กระทรวงศึกษาธิการจึงกำหนดแนวทางการปฏิรูปการศึกษาไว้ ด้าน คือ การปฏิรูปสถานศึกษา การ 4 ปฏิรูปครู บุคลากรทางการศึกษา การปฏิรูปหลักสูตร และการปฏิรูปกระบวนการเรียนการสอน ดังนั้นโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาจึงเป็นหน่วยงานทางการศึกษาที่สำคัญที่สุดในการขับเคลื่อนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นบุคคลที่ต้องใช้ภาวะผู้นำในการดำเนินภารกิจให้ประสบความสำเร็จ ผู้บริหารจะประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวในการบริหารเพียงใดนั้นจะต้องมีพฤติกรรมการบริหารที่เหมาะสมต้องเป็นผู้นำในการบริหารจัดการ มีการปรับเปลี่ยนและพัฒนาองค์การควบคู่กันไป (สมศักดิ์ คงเที่ยง, 2555)

ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งที่จะนำไปสู่ความมีประสิทธิภาพของสถานศึกษาและบรรลุจุดมุ่งหมายขององค์การ ทั้งยังเป็นผู้ที่มีผลต่อพฤติกรรมของบุคคลในองค์กรอย่างมาก ทั้งในแง่การสร้างพฤติกรรมและควบคุมพฤติกรรมของบุคคล ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องมีภาวะผู้นำและมีพฤติกรรมผู้นำที่เหมาะสมที่ถือได้ว่าเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์โน้มน้าวให้ผู้ตามมีความเต็มใจและความกระตือรือร้นในการร่วมกันปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิผลบรรลุและวัตถุประสงค์ของหน่วยงานประสิทธิผลของสถานศึกษา ถือได้ว่าเป็นผลแห่งความสำเร็จและความมีประสิทธิภาพของสถานศึกษาเป็นผลที่สืบเนื่องจากการพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นผู้นำที่มีความสามารถก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพัฒนา สถานศึกษาจนบรรลุตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้ ดังนั้น สถานศึกษาที่มีประสิทธิผลหรือที่ประสบความสำเร็จนั้นต้องอาศัยภาวะความเป็นผู้นำของผู้บริหาร ต้องอาศัยบรรยากาศแห่งการยอมรับนับถือและไว้วางใจซึ่งกันและกัน ต้องอาศัยความทุ่มเทพยายามในทุกด้านจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง ต้องอาศัยความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ต้องอาศัยเป้าหมายที่ชัดเจนและท้าทาย ต้องอาศัยทรัพยากรที่เพียงพอและมีคุณภาพ ต้องอาศัยความมีวิสัยทัศน์เกี่ยวกับการบริหารหลักสูตร จัดการเรียนการสอน เทคโนโลยีและหลักการแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นทิศทางของการพัฒนาที่ถูกต้องอันเป็นบทบาทที่สำคัญของผู้บริหาร (ศราวุธ กางสำโรง, 2559)

การบริหารงานของสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครศรีธรรมราช ให้ความสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาว่า เป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการบริหารในสถานศึกษาและเป็นผู้กำหนดนโยบาย กำหนดจุดมุ่งหมาย วางแผน กำหนดเป้าหมาย ตลอดจนวิธีดำเนินงานของโรงเรียน เพื่อให้การบริหารโรงเรียนบรรลุ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และนโยบายรัฐที่กำหนดไว้ และจะต้องรับผิดชอบในการปฏิบัติงานด้านต่างๆ ของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพทางการศึกษาให้สูงขึ้น อย่างไรก็ตาม จากการดำเนินงานของผู้บริหารที่ผ่านมาพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 28 โรงเรียน ยังไม่บรรลุเป้าหมายในบางรายวิชา อาทิเช่น คณิตศาสตร์ ต้องผ่านเกณฑ์ร้อยละ 43.47 และภาษาต่างประเทศ ต้องผ่านเกณฑ์ร้อยละ 40.31 ในปีการศึกษาต่อไป จากสภาพการจัดการศึกษาในปัจจุบันพบว่า โดยภาพรวมประสบปัญหาด้านงานวิชาการอย่างมาก ซึ่งมีสาเหตุมาจากการขาดครู บุคลากรที่เชี่ยวชาญและขาดกลไกที่ดีในการส่งเสริม สนับสนุน นิเทศ ติดตามงานด้านวิชาการของโรงเรียน จึงส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน ซึ่งผู้บริหารจะต้องทบทวนตนเอง และแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกๆด้านให้ดีขึ้นอย่างเร่งด่วน การศึกษาจึงจะเป็นไปอย่างมีคุณภาพ (รายงานการประเมินตนเอง สำนักงานท้องถิ่นจังหวัดนครศรีธรรมราช, 2566)

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครศรีธรรมราช อันเป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาแล้วนำมาประยุกต์ใช้กับการบริหารจัดการที่มีการปรับเปลี่ยนให้ทันยุคทันสมัยแบบผสมผสานกลมกลืนตลอดเวลา ก็จะทำให้องค์กรนั้นมีความยืดหยุ่น ทำให้เกิดผลดีต่อผู้ปฏิบัติงานกับผู้บริหารที่ทำงานร่วมกัน โดยต่างฝ่ายต่างรู้ถึงความต้องการและความพึงพอใจต่อกัน ย่อมทำให้เป้าหมายขององค์การสัมฤทธิ์

ผลได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุดซึ่งส่งผลต่อประสิทธิผลในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงด้านสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครศรีธรรมราช
2. เพื่อศึกษาประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครศรีธรรมราช
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครศรีธรรมราช
4. เพื่อศึกษาแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครศรีธรรมราช

3. วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครศรีธรรมราช ปีการศึกษา คน 809 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 28 จำนวน 2566

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครศรีธรรมราช ปีการศึกษา จำนวน 2566261 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) เทียบสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างจากจำนวนประชากร โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified sampling) ตามขนาดของสถานศึกษา

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

3.2.1 แบบสอบถาม ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน ตอน ดังนี้ 3

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา 2

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียน 3

3.2.2 แบบสัมภาษณ์ แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครศรีธรรมราช

3.3 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย

3.3.1 แบบสอบถาม

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อ

ประสิทธิผลของสถานศึกษา

2. สร้างแบบสอบถามภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert) (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน ลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาวะผู้นำเชิงพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา มี 4 องค์ประกอบ คือ คำถามส่วนที่เกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 1) การมีจินตนาการ 2) การมีความยืดหยุ่น 3) การมีวิสัยทัศน์ 4) ความไว้วางใจ มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert, 1976: 247)

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับคำถามเกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียน ประกอบด้วย 1) ความสามารถผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง 2) ความสามารถในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้มีทัศนคติเชิงบวก 3) ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา 4) ความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา มีลักษณะเป็นมาตราส่วน ประมาณค่า 5 ระดับ ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert, 1976: 247)

3. นำร่างแบบสอบถามภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงของข้อคำถาม (Content Validity) จำนวน 5 คน

4. นำร่างแบบสอบถามที่ได้รับการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญในข้อ 3 หาความตรงของข้อคำถาม (Content Validity) โดยใช้เทคนิค Index of Item Objective Congruence – IOC (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) พร้อมกับปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญให้สมบูรณ์

5. ตรวจสอบหาอำนาจจำแนกรายข้อคำถาม และความเชื่อมั่น (Reliability) ทั้งฉบับของแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) แล้วนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์หาคุณภาพด้านอำนาจจำแนกรายข้อคำถามและความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับและคุณภาพด้านความเชื่อมั่นของแบบสอบถามด้วยการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1984)

3.3.2 แบบสัมภาษณ์

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อนำไปสู่การสร้างและกำหนดประเด็นคำถามในการสัมภาษณ์

2. กำหนดประเด็นคำถามและสร้างร่างแบบสัมภาษณ์แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครศรีธรรมราช

3. นำร่างแบบสัมภาษณ์ให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์

4. นำร่างแบบสัมภาษณ์ ที่ได้รับการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญในมาปรับปรุง แก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญให้สมบูรณ์

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

3. ผู้วิจัยประสานงานครู 4.1 บุคลากรเพื่อแจกแบบสอบถามภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครศรีธรรมราชให้แก่กลุ่มเป้าหมายแต่ละโรงเรียน

3. ในการเก็บแบบสอบถามภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ 4.2 ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครศรีธรรมราช ผู้วิจัยประสานงานครู บุคลากรเพื่อเก็บรวบรวมแบบสอบถาม ภายหลัง สัปดาห์ นับจากวันที่แจกแบบสอบถามให้แก่กลุ่มเป้าหมาย รวมทั้ง 2 ตรวจสอบความถูกต้องและความครบถ้วนของข้อมูลในแบบสอบถาม

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.5.1 การวิเคราะห์แบบสอบถาม ข้อมูลที่ได้จากเก็บแบบสอบถามภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครศรีธรรมราช ดำเนินการวิเคราะห์ ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละของข้อมูล

2. วิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยหาค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เป็นรายด้านและรายข้อ โดยใช้เกณฑ์ในการแปลความหมาย เป็นช่วงคะแนนดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556: 100)

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. วิเคราะห์ความเป็นประสิทธิผลของโรงเรียนในภาพรวม โดยใช้ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เป็นรายด้านและรายข้อ โดยใช้เกณฑ์ในการแปลความหมายเป็นช่วงคะแนน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556: 100)

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง ประสิทธิผลของโรงเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง ประสิทธิผลของโรงเรียน อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง ประสิทธิผลของโรงเรียน อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.5-2.50 หมายถึง ประสิทธิผลของโรงเรียน อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง ประสิทธิภาพของโรงเรียน อยู่ในระดับน้อยที่สุด

4. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์กับประสิทธิผลของโรงเรียนโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (r_{xy}) และมีการแปลผลในกรณีที่มีค่า r เป็นบวก (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2550: 314) ดังนี้

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.90 ขึ้นไป หมายถึง มีความสัมพันธ์ระดับสูงมาก

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.71 ถึง 0.89 หมายถึง มีความสัมพันธ์ระดับสูง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.30 ถึง 0.70 หมายถึง มีความสัมพันธ์ระดับปานกลาง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ต่ำกว่า 0.30 หมายถึง มีความสัมพันธ์ระดับต่ำ

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.00 หมายถึง ไม่มีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรง

5. สร้างสมการพยากรณ์ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

6. การวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา ใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณ ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครศรีธรรมราช

ตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการ	คะแนนดิบ		คะแนนมาตรฐาน	t	Sig.
	b	Std.Error	β		
ค่าคงที่ (Constant)	.574	.167		3.438	.001
ด้านการมีจินตนาการ (X_1)	.392	.067	.398	5.852	.000

3.5.2 การวิเคราะห์แบบสัมภาษณ์

วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) 2 ลักษณะคือ การวิเคราะห์โดยจำแนกข้อมูล (Typological Analysis) และการวิเคราะห์โดยการเปรียบเทียบข้อมูล (Constant Comparison)

4. ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครศรีธรรมราช

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของครูผู้สอน เกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับตามคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านความไว้วางใจ รองลงมา ด้านการมีวิสัยทัศน์ ด้านการมีจินตนาการ และด้านการมีความยืดหยุ่น ตามลำดับ เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน สรุปผลได้ดังนี้

1.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการมีจินตนาการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับตามคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ผู้บริหารมีทักษะและความสามารถในการบูรณาการวิธีการทำงานที่หลากหลาย โดยอาศัยการเชื่อมโยงจากความรู้และประสบการณ์เดิมอย่างสร้างสรรค์ รองลงมา ผู้บริหารมีการเปลี่ยนกระบวนทัศน์ใหม่ๆ ในการบริหารสามารถนำพาสถานศึกษาสู่ความสำเร็จอย่างมีคุณภาพ และ ผู้บริหารมีการกระตุ้นครู บุคลากรให้เกิดความคิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่และคิดนอกกรอบในการทำงานให้ประสบผลสำเร็จ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

1.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการมีความยืดหยุ่น โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับตามคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ การมีทัศนคติเชิงบวกในการทำงาน รองลงมา ผู้บริหารมีความยืดหยุ่นและสามารถปรับตัวตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนไปจากเดิม โดยปรับเปลี่ยนแผนงานตามความเหมาะสม และ ผู้บริหารเปิดโอกาส รับฟังความคิดเห็นที่แตกต่างจากครู ครู บุคลากรและข้อเสนอแนะจากบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องแล้วนำมาวิเคราะห์ เพื่อเป็นข้อมูลในการแก้ปัญหาและเป็นแนวทางในการพัฒนาสถานศึกษาร่วมกัน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

1.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการมีวิสัยทัศน์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับตามคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ผู้บริหารมีการปรับปรุงวิสัยทัศน์ พันธกิจ และกลยุทธ์ของหน่วยงานตามบริบทของสถานศึกษา และสภาพสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลง รองลงมา กำหนด ค่าเป้าหมาย และค่าความสำเร็จในการจัดทำแผนพัฒนา คุณภาพการศึกษาสู่การดำเนินโครงการที่ชัดเจน ทั้งเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพสู่การปฏิบัติในแผนงาน โครงการและกิจกรรมของสถานศึกษา และ ผู้บริหารมีการส่งเสริม สนับสนุน และเปิดโอกาสให้ครูและผู้เกี่ยวข้องในสถานศึกษาได้มีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางและเป้าหมายของการจัดการศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

1.4 ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านความไว้วางใจ โดยรวมอยู่ในระดับมาก พบว่า ผู้บริหารแสดงออกถึงความเป็นผู้รอบรู้และเชี่ยวชาญในการบริหารงาน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมา ผู้บริหารเป็นที่ปรึกษา และให้กำลังใจแก่ครู บุคลากร ในการปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ผู้บริหารมอบหมายงานให้ครู บุคลากรรับผิดชอบอย่างทั่วถึงโดยคำนึงถึงความถนัดของบุคคล และ ผู้บริหารศรัทธาในวิชาชีพ และปฏิบัติตามค่านิยม และวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลประสิทธิผล ของ สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครศรีธรรมราช

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของครูผู้สอนเกี่ยวกับประสิทธิผล ของ สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับตามคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้าน

ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา รองลงมา ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา ด้านความพึงพอใจในการทำงานของครู บุคลากร และ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนตามลำดับ เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน สรุปผลได้ดังนี้

ประสิทธิผลของสถานศึกษา 2.1 สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครศรีธรรมราช ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยนักเรียนมีความรู้ ทักษะพื้นฐานและเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา นักเรียนมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด และ นักเรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์คิดอย่างมีวิจารณญาณ อภิปรายแลกเปลี่ยน ความคิดเห็นและแก้ปัญหา มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

2.2 ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยผู้บริหารมีระบบตรวจสอบการดำเนินงานทุกระดับเพื่อให้เกิดความโปร่งใสในการทำงาน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ผู้บริหารสร้างบรรยากาศแห่งความไว้วางใจระหว่างฝ่ายบริหารคณะครู นักเรียน และผู้ปกครอง และการปรับหลักสูตรการจัดการเรียนรู้ ให้สอดคล้องกับบริบทและความต้องการของท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

ประสิทธิผลของสถานศึกษา 2.3 สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ พบว่า การปกครองนักเรียนให้ปฏิบัติตามอยู่ในระเบียบวินัยของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา การแก้ปัญหาความขัดแย้งของครู บุคลากร การแก้ปัญหาทางด้านการปกครองนักเรียน และการตัดสินใจสั่งการอย่างมีขั้นตอน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

ประสิทธิผลของสถานศึกษา 2.4 สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านความพึงพอใจในการทำงานของครู บุคลากร โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับตามคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ครู บุคลากรมีโอกาสก้าวหน้าในหน้าที่การงาน รองลงมา ครู บุคลากรอยากมาปฏิบัติงานในสถานศึกษา ครู บุคลากรมีความภูมิใจที่สามารถปฏิบัติงานได้สำเร็จ ครู บุคลากรปฏิบัติงานอย่างมีความสุข ครู บุคลากรทุ่มเทและเสียสละในการทำงาน ครู บุคลากรได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ ครู บุคลากรได้รับมอบหมายงานที่เหมาะสมกับความรู้ความสามารถ ครู บุคลากรภูมิใจที่ได้เป็นสมาชิกของสถานศึกษา ครู บุคลากรมีผลงานเป็นที่ยอมรับ และ ครู บุคลากรพอใจในค่าตอบแทนและสวัสดิการ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

3. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครศรีธรรมราช

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ได้ใช้สถิติวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ในการหาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครศรีธรรมราช และวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยใช้สถิติ การค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson'

Product-Moment coefficient of Correlation) ซึ่งมีผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวมมีความสัมพันธ์ ในระดับสูงมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 มีประสิทธิภาพในการทำนายที่ปรับแก้แล้ว (Adjusted R Square) เท่ากับ .825 มีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการทำนาย (Standard Error) เท่ากับ .217

2. ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ระหว่างตัวแปรต้นทั้ง 5 ด้าน ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า ตัวแปรทุกตัวมีความสัมพันธ์กันเชิงบวก ในลักษณะที่ค่อยๆ เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 โดยตัวแปรของของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ที่มีความสัมพันธ์สูงที่สุดกับประสิทธิผลของสถานศึกษา คือ ด้านการมีความยืดหยุ่น โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .881** ส่วนตัวแปรที่มีความสัมพันธ์น้อยที่สุด คือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .813**

3. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวม คือ ด้านการมีจินตนาการ โดยมีค่าประสิทธิภาพในการทำนาย (R²) เท่ากับ .830 หมายความว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการมีจินตนาการสามารถทำนาย ประสิทธิผลของสถานศึกษา โดยรวมได้ร้อยละ 83.0 ประสิทธิภาพในการทำนายที่ปรับแก้แล้ว (Adjusted R Square) เท่ากับ .825 หรือร้อยละ 82.50 ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการทำนาย (Standard Error) เท่ากับ .217 หรือร้อยละ 21.70 แสดงว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการมีจินตนาการ และ ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสามารถเขียนเป็นสมการวิเคราะห์การถดถอยได้ดังนี้

สมการถดถอยในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y}_{tot} = .574 +) 392.X_1$$

สมการถดถอยในรูปคะแนน มาตรฐาน

$$\hat{Z}_{tot} =) 398.X_1$$

สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลของสถานศึกษา ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครศรีธรรมราช ได้ร้อยละ 82.50

4. แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครศรีธรรมราช

1.1ผู้บริหารสถานศึกษาต้องสามารถมองภาพรวมขององค์กรได้ เข้าใจงานทุกอย่างในโรงเรียน จะต้องเป็นผู้นำที่เห็นคุณค่าเล็ก ๆ น้อย ๆ จากการทำงานของครู ซึ่งก่อให้เกิดประโยชน์แก่นักเรียนและองค์กร โดยต้องอาศัยประสบการณ์ด้านการบริหารพอสมควร ที่สำคัญจะต้องมีอำนาจเต็มที่ในการบริหารจัดการ ทั้งนี้

หากผู้บริหารมีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีเป้าหมายที่ชัดเจนและให้โอกาสทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ก็เป็นโอกาสในการพัฒนาองค์กรได้เร็ว ผู้บริหารที่จะต้องเป็นผู้ที่มีทัศนคติดี มีเหตุผล เข้าใจปัญหาแล้วนำมาแก้ไขการทำงานอย่างเป็นระบบ

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีเครือข่ายเพื่อการสนับสนุนองค์กร ทั้งทางตรงและทางอ้อม จะต้องเป็นผู้นำที่มีการวางแผนที่ดี สามารถมองทิศทางการบริหารงานในอนาคตได้ชัดเจน มีเป้าหมายที่เด่นชัด ซึ่งต้องประกอบด้วยความรู้และประสบการณ์ มีความคิดริเริ่มในการกำหนดกลยุทธ์ตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดในการกำหนดกลยุทธ์จำเป็นที่จะต้องคำนึงถึงปัจจัยต่าง ๆ ทั้งภายนอกและภายใน

1.3 ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นผู้นำที่เป็นขวัญกำลังใจ สร้างแรงจูงใจให้กับครูได้ หากผู้บริหารมีความสามารถ ครูก็มีความเชื่อมั่น ทำให้มีพลังในการขับเคลื่อนโรงเรียน มีการสร้างเอกลักษณ์ อัตลักษณ์ที่โดดเด่นอย่างเป็นรูปธรรม และความสำเร็จของผลผลิตที่มีคุณภาพ ซึ่งจะต้องมีการวางแผนการทำงาน พัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลา มีการกำหนดทิศทางการดำเนินงาน ตามวิสัยทัศน์ที่สถานศึกษาได้กำหนดไว้ ด้วยยุคสมัยที่เต็มไปด้วยการแข่งขัน มีการเปลี่ยนแปลงทำให้ผู้นำต้องมีการตื่นตัวเปลี่ยนแปลงเพื่ออนาคตที่ปลอดภัยทั้งในด้านการอยู่รอดขององค์กรและการสร้างผลผลิตที่ดีต่อสังคม

5. แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษา

2.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรร่วมกับ หน่วยงานต้นสังกัด เปิดโอกาส สร้างโอกาสให้ครูทุกคนได้เสนอแนวคิดสร้างสรรค์ ซึ่งเป็นนวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้ในการปฏิบัติงาน และมีส่วนร่วมในขั้นตอนการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี ให้ครอบคลุมยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ตามแผนพัฒนา อย่างเป็นรูปธรรมเพิ่มมากยิ่งขึ้น เช่น การจัดประชุมรับฟังความคิดเห็น หรือจัดทำแบบสอบถามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากข้าราชการทุกคน เพื่อนำไปใช้ ประกอบจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี

2.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาครู บุคลากรทุกคนให้มีสมรรถนะทั้งด้านความรู้และความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่เพิ่มมากยิ่งขึ้น โดยสำรวจความต้องการฝึกอบรมในหลักสูตรต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ ทักษะในการปฏิบัติงานให้ตรงกับความต้องการของครู และจัดให้มีการฝึกอบรมตามหลักสูตรดังกล่าว

2.3 ผู้บริหารสถานศึกษาควรปรับเปลี่ยนและบูรณาการวัฒนธรรมของหน่วยงาน ให้สอดคล้องกับการบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์ ซึ่งวัฒนธรรมเดิมของหน่วยงานที่ข้าราชการยึดถือและปฏิบัติ จะเป็นวัฒนธรรมแบบราชการที่มุ่งเน้นยึดถือวิธีการและการปฏิบัติตามกฎหมาย และระเบียบแบบแผนทางราชการ ความเป็นประสิทธิภาพและประสิทธิผล ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรเป็นผู้นำสร้างวัฒนธรรมแบบปรับตัว ด้วยการกระตุ้นให้ครูทุกคนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ กล้าคิด กล้าตัดสินใจ มีความยืดหยุ่นในการปฏิบัติงานเพื่อสนองต่อความต้องการของประชาชน

5. อภิปรายผล

1. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวมอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนั้นอาจเนื่องมาจาก ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์เป็นความสามารถของผู้นำที่มีอิทธิพลต่อบุคคลอื่นเพื่อจูงใจให้มีพฤติกรรมไปในทิศทางที่ต้องการโดยการมองเป้าหมายในอนาคตแล้วนำมากำหนดทิศทางขององค์การ การนำไปสู่การปฏิบัติและการควบคุมเพื่อให้องค์การบรรลุเป้าหมายที่กำหนดผู้นำหรือผู้บริหารสถานศึกษา จึงต้องสนใจลักษณะของจุดมุ่งหมาย หรือ เป้าหมายขององค์การ และการให้อำนาจแก่ผู้ปฏิบัติงานการกระตุ้นและส่งเสริมให้ผู้ปฏิบัติงาน มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการทำงานด้วย จึงส่งผลให้ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ธนาภรณ์ นิลพัทพันธ์ (2562) ที่ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ผลวิจัยพบว่า 1) ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ พบว่า ทุกองค์ประกอบอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกันเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ การบริหารเวลา การไว้วางใจ การสื่อสาร การทำงานเป็นทีม และการใช้เทคโนโลยีตามลำดับ 2) ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามวุฒิการศึกษาโดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานโดยรวมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และจำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

2. ประสิทธิภาพของสถานศึกษา ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวมอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนั้นอาจเนื่องมาจาก ประสิทธิภาพของโรงเรียน คือระดับผลสำเร็จของโรงเรียนที่เกิดจากความสามารถในการบริหารงานของผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด โดยความร่วมมือของครู ครู บุคลากร และ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนในโรงเรียน ในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน ทำให้โรงเรียนมีความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีความสามารถพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก มีความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมโรงเรียน และการเปลี่ยนแปลงของสังคมได้ดี ความสามารถในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน และความพึงพอใจในการทำงาน ทำให้การพัฒนาโรงเรียนบรรลุวัตถุประสงค์ เป้าหมายที่คาดหวังไว้ ส่งผลให้ประสิทธิผลของสถานศึกษา ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครศรีธรรมราช สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชาตรี ประสมศรี (2557) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดองค์กรบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ผลการศึกษาพบว่า ระดับสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์กรบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาตนเอง รองมาคือ ด้านการพัฒนาศักยภาพบุคคล และด้านการมีวิสัยทัศน์ ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์และการวิจัย ส่วนระดับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดองค์กรบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ

มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน ส่วนสมรรถนะของผู้บริหารมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น โดยพบว่ามีค่าความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยคู่ที่มีความสัมพันธ์สูงสุดคือ ประสิทธิภาพของโรงเรียน ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์อย่างต่อเนื่อง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับสมรรถนะทางการบริหารการศึกษาของผู้บริหารด้านการมีวิสัยทัศน์

3. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครราชสีมา โดยรวมมีความสัมพันธ์ระดับสูงมาก ที่เป็นเช่นนั้นอาจเนื่องมาจาก ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ เป็นพฤติกรรมของผู้บริหารที่ต้องใช้ความรู้ ความสามารถ สถิติปัญญาในด้านต่าง ๆ เพื่อบริหารจัดการองค์กร เป็นภาวะผู้นำที่สำคัญสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในปัจจุบัน ผู้นำที่มีความคิดสร้างสรรค์ในการบริหารงาน สามารถมองอนาคต ก้าวหน้าทันสมัย และตามทันการเปลี่ยนแปลงของโลกและสังคมพร้อมทั้งผลักดันให้คนอื่น ๆ ในสังคมร่วมมือและทำไปพร้อมกันได้ จะส่งผลต่อความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ขององค์กรในที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ อารปี ทองศรีนุ่น (2564) ที่ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดนครราชสีมา ตามความคิดเห็นของบุคลากร ครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าการทำงานแบบทีมในการสืบเสาะหาความรู้ ด้านการร่วมมือกันแก้ปัญหา ด้านการเงินการสร้างความภาพของอนาคตที่ควรเป็น ด้านการตรวจสอบความเชื่อร่วมกันด้านการถามคำถาม และด้านการรวบรวมวิเคราะห์และแปลผลข้อมูล อยู่ในระดับมากที่สุด 2) ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดนครราชสีมา ตามความคิดเห็นของบุคลากร ครู โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีเจตคติทางบวก ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา และด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด และ 3) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดนครราชสีมา การวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุคูณ ส่งผลทางบวก มีค่า ($R = 873$) อยู่ในระดับสูง และมีค่า ($R = .762$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ระดับ 0.001

4. แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ การบริหารงานในสถานศึกษามีประสิทธิภาพส่งผลต่อการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพปัจจัยหลักที่มีความสัมพันธ์ โดยตรงคือผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารจึงต้องมีวิสัยทัศน์กว้างไกลใช้ความรู้ ความสามารถในการแก้ปัญหา เพื่อนพาโรงเรียนไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น ผู้บริหารในปัจจุบันต้องเป็นผู้นำที่นำความสำเร็จก้าวหน้าสู่โรงเรียน คุณสมบัติที่สำคัญคือ เป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกล และนำวิสัยทัศน์มาสู่การปฏิบัติได้ ประกอบกับผู้บริหารจำเป็นจะต้องมีภาวะผู้นำในบริหารงานเชิงกลยุทธ์ คือ มีความคิดความเข้าใจระดับสูง มีการรวบรวมปัจจัยสู่การกำหนดกลยุทธ์ การคาดหวังและสร้างโอกาสสำหรับอนาคตการคิดเชิงปฏิกิริยา และการ

กำหนดวิสัยทัศน์ (DuBrin, 2006) ทั้งนี้ก็เพื่อให้การบริหารสถานศึกษาเกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของโลก การเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี สถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพ คือสถานศึกษาที่มีความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีความสามารถในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้มีเจตคติทางบวก มีความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียนและมีความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน

6. ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญต่อการนำกลยุทธ์ลงสู่การปฏิบัติอย่างมีระเบียบแบบแผน โดยอาศัยความร่วมมือจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายอย่างเป็นระบบ ซึ่งการมีความยืดหยุ่นเป็นขั้นตอนที่ดำเนินการต่อจากการกำหนดกลยุทธ์ เพื่อให้กลยุทธ์ที่กำหนดขึ้นเป็นความจริงและประสบความสำเร็จตามต้องการ อีกทั้งการมีความยืดหยุ่นเป็นขั้นตอนที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของกลยุทธ์ที่สถานศึกษาได้กำหนดไว้อีกด้วย

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญเกี่ยวกับการพัฒนานักเรียน ให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น เป็นไปตามเกณฑ์ ซึ่งเป็นสิ่งที่บ่งชี้ให้เห็นผลลัพธ์ของการจัดการศึกษาและการบริหารจัดการที่ดีมีประสิทธิภาพ ควรประสานความร่วมมือกับผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย โดยเฉพาะผู้ปกครอง และชุมชน ให้เข้ามามีบทบาท เข้ามามีส่วนร่วมโดยยึดหลักร่วมคิด ร่วมทำร่วมตรวจสอบ ร่วมรับผิดชอบปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ ตลอดจนผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องสามารถเป็นต้นแบบให้กับครูในการพัฒนาตนเองให้มีความรู้รอบด้าน มีทักษะการบริหารงานที่ทันสมัย มีการเปิดโอกาส ส่งเสริมส่งเสริมให้ครูได้เข้ารับปรับปรุงวิธีการสอน เทคนิควิธี การสอนใหม่ ๆ เพื่อสร้างเสริมกิจกรรมการเรียนรู้ ส่งเสริมให้นักเรียนใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยทันต่อ การเปลี่ยนแปลง

1.3 ผู้บริหารจึงควรให้ความสำคัญในการนำภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ไปปรับใช้ ในการบริหารงานให้มากขึ้น ซึ่งจะส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนมากขึ้นด้วย

1.4 ท้องถิ่นจังหวัดนครศรีธรรมราช ควรสนับสนุนให้ผู้บริหารสถานศึกษา เป็นผู้ที่มีความรอบรู้และทันสมัยต่อสถานการณ์ พัฒนาระบบการคิดวิเคราะห์ และนำไปปฏิบัติเพื่อ สร้างสรรค์และพัฒนาหน่วยงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษารูปแบบภาวะผู้นำทีมที่มีประสิทธิภาพ ได้แก่ ภาวะผู้นำแบบชี้นำ ภาวะผู้นำแบบสนับสนุน ภาวะผู้นำแบบเน้นสัมฤทธิ์ผล และภาวะผู้แบบมีส่วนร่วม ที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการสถานศึกษา เพื่อให้ได้ข้อมูลการบริหารสถานศึกษาที่ครอบคลุมการดำเนินงานของสถานศึกษา

2.2 ควรศึกษาปัจจัยอื่นที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียน เช่น ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 คุณภาพชีวิตในการทำงานของครู ทักษะการจัดกระบวนการเรียนรู้ เป็นต้น เพื่อเป็นข้อมูลและแนวทางในการกำหนดนโยบายและกรอบแนวทางการส่งเสริมการบริหารจัดการสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพบรรลุ

เป้าหมายของการจัดการศึกษา

2.3 ควรมีการศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูผู้สอน สังกัดสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อให้ทราบถึงระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามตามการรับรู้ของครูผู้สอน สังกัดสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครศรีธรรมราช

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2562). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (และแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2562)*. กรุงเทพฯ: องค์การค้ำของคุรุสภา.
- ชาตรี ประสมศรี. (2557). *ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดขอนแก่น (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย)*.
- ธนาภรณ์ นิลพันธุ์. (2562). *ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 32 (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์)*.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). *การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 10)*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- พิระพงษ์ สิทธิอมร. (2561). *การจัดการศึกษาที่หลากหลาย เพื่อแสวงหาแนวทางปฏิรูป. มติชนออนไลน์*. สืบค้นเมื่อ 23 มิถุนายน 2566, จาก <http://www.matichon.co.th/education/new>
- ศราวุธ กางสำโรง. (2559). *อิทธิพลของภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคามเขต 1 (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม)*.
- สำนักงานท้องถิ่นจังหวัดนครศรีธรรมราช. (2566). *รายงานการประเมินตนเอง สำนักงานท้องถิ่นจังหวัดนครศรีธรรมราช ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566*. นครศรีธรรมราช: สำนักงานท้องถิ่นจังหวัดนครศรีธรรมราช.
- อารปี ทองศรีนุ่น. (2564). *ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดนครศรีธรรมราช (สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่)*.
- Dubrin, A. J. (2006). *Principles of leadership*. Canada: South-Western, Cengage Learning.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607–610.
- Likert, S. (1961). *New patterns of management*. New York: McGraw-Hill.